

Amit a halőrvizsgán tudni illik

Írta:

Mészáros-Berkecz Zoltán

okleveles agrármérnök, halászati – halgazdálkodási szakmérnök

Szekszárd, 2021.

Előszó:

Ezt az anyagot azon halőrjelölteknek szántam, akik teljesen a „nulláról” szeretnék elkezdni a szolgálatukat (természetesen, a meglévő ismeretanyag frissítése vagy kiegészítése sem tiltott senkinek sem). Igen, a szolgálatukat. Hiszen minden egyes halőri vizsgafelkészítőn elmondom, hogy a halőri hivatás nem kiváltság, nem előjogok gyűjteménye. Ez egy szolgálat. Egy szolgáltatás, mely talán a legnehezebbek közé tartozik. Azért mondom ezt, mert jómagam társadalmi halórként kezdtem a Tolna megyei Fadd-Dombori Holt-Dunán, a Faddi Sporthorgász Egyesületnél, 2014-ben. Aztán, 2017-ben hivatásos halór lettem ugyanitt, egészen 2017 júliusáig.

2017. augusztus 1-től kezdtem el dolgozni a Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Földművelésügyi Osztályán, amit 2020 márciusában átneveztek Agrárügyi Főosztály Vadászati, Halászati és Földművelésügyi Osztálynak.

Fentieket azért gondoltam megjegyezni, hogy látható legyen: nem csak a monitor mögött ülve foglalkoztam a halórzéssel, a halfogás formáit szabályozó jogi kerettel.

Az említett jogi keret a következő elemekből áll:

- A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. tv. (Hhvtv.)
- A halgazdálkodás és halvédelem egyes szabályairól szóló 133/2013 (XII. 29.) VM rendelet (Vhr.)
- A halgazdálkodási és halvédelmi bírságról szóló 314/2014 (XII. 12.) Kormányrendelet.

A továbbiakban a saját munkám során tapasztaltakat szeretném megosztani annak érdekében, hogy a gyakorlati halórzésben használható tudást adjak át a tisztelt halőrjelöltnak, illetve a gyakorlott kollégák tudását frissítsem, vagy részben kiegészítsem.

Szeretnék végig tegező formában írni, a kollegaritás szellemében. Fogadjátok hát szeretettel az alábbi anyagot, és sikeres felkészülést kívánok minden halőrjelöltnak!

Tisztelettel:

a szerző.

Érdekességként, említsük meg a horgászatot és halászatot érintő jogi keretek fejlődését.

A halászat - horgászat szabályozása a múltban:

Honfoglaló őseink korában mindenkit megilletett a halászat joga, hiszen a teljesen más föld- és vízrajzi körülmények mellett, az „államapparátus” felépítése (törzsközösségek) is más volt a mai viszonyokhoz mérten.

Elsőként, Könyves Kálmán (1074-1116) volt az, aki a vadászat mellett a halászatot is regáléként (nemesi előjog) kezelte.

A XVI-XVII. században továbbra is tartotta magát az a nézet, miszerint nemesi előjog a halászat.

A hűbéri birtok a 18. századtól átalakul magántulajdonná, így a halászati jog a földbirtok része lesz. Bár a földbirtokos a jelentősebb vizein megtiltotta a halászatot másoknak (*tilalmas víz*), addig a másodrendű vizeken a jobbágyok halászhattak zsákmányrésért. A kisebb, jelentéktelen vizeken szabad halászat folyt, de ezért cserébe a hűbérúr megkövetelhetette az „*ebédhalat*”.

Jelentős változást mind biológiailag, mind jogszabályilag a folyószabályozások (1834-től kezdődően) eredményeztek.

A 19. századi folyámszabályozások mérőföldkövet jelentenek mind a halászat szervezésében, mind annak jogi szabályozásában, mivel a halállomány jelentősen csökkenni kezd a nagymértékű ívó hely vesztés okán. Előtérbe kerül és mai szóval élve, közösségi érdek lesz a halállomány védelmének érdekében a jogi szabályozás.

Az 1836. évi VI. törvény 8. szakasza a halászatot továbbra is regáléként kezeli, annak gyakorlásától a jobbágyokat általában eltiltja.

Az első halászati törvényt több tervezet és vita előzte meg. A Magyar Királyi Természettudományi Társulat 1865-ben elkészíti szakvéleményét a helytartótanács kérésére. A kiegyezést (1867) követően a Magyar Tudományos Akadémia pályázatot írt ki a halászati törvény elkészítésére. Emellett komoly figyelmet fordítottak a halfogyatkozás okainak feltárására, és megállapítást nyert, hogy annak összetett okai voltak. Ide tartoztak a folyámszabályozások, a vándorlást akadályozó vízi építmények, a mértéktelen halászat és a jelentős orvhalászat. A fentiek együttállása jogi szabályozás után kiáltottak.

Ennek eredményeként megszületik az első halászati törvény, az 1888. évi XIX. törvény, melyben a halászati jog a földtulajdonhoz tartozik, és a meder tulajdonosát illeti meg. *„A vizek partja és medre a parti birtokos tulajdona, és a parti birtok elválaszthatatlan alkatrésze a halászat”*. A törvény egy év türelmi időt biztosított azok számára, akik bár nem a saját vízterületükön halásztak, de tevékenységüket minimum 20 éve folytatták, hogy bejelentsék azt az alispánnak, és ez által legalizálják tevékenységüket. Ez a jogszabály nem csak jogot, hanem kötelességet is rótt a jog birtokosára, hogy a megfelelő halgazdálkodás érdekében halászati társulatokba tömörüljenek, és ez által biztosítsák az emberek halfogyasztás iránti igényeinek kielégítését. Ez a törvény vezette be az általános tilalmi időt (április 1. és június 15. között) és először határozza meg a legkisebb kifogható méret tartományt halfajokra lebontva. Ezek a korlátozások a halak szaporodását igyekeztek elősegíteni. Megszabták a hálók minimális szemnagyságát és egyes fogási módokra tilalmat rendeltek el. Ez a törvény teszi a halvédelmet a közigazgatás feladatává, és rendel először szankciókat a törvény megsértőivel szemben. Kötelezővé teszi a halászejegyet, mellyel egyértelműen utal arra, hogy nem elég pusztán a halászati jogot birtokolni, hanem a jogszabályi előírásokat is be kell tartani. Annak érdekében, hogy prosperáló tevékenység legyen a halászat, előírja a halászati társulások létrehozását is.

A folyamatosan kialakuló jogi szabályozás magával vonta az orvhalászat jelenségét is, mely az 1888. évi XIX. törvény (első halászati törvény) végrehajtásának következményeként alakult ki. Bőségesen idézhetők adatok már a feudalizmus századaiból is a halászati tilalmakat megsértők üldözésére és büntetésére. Az orvhalászok viszont nem azon jobbágyok egyenes ági leszármazottai, akik a tilalmasokat (legértékesebb vizek, melyek egyházi vagy világi tulajdonúak voltak) dézsmálták meg. Akkor látták már, hogy az orvhalászat nem csupán a magántulajdon elleni vétség, hanem a törvényalkotással és annak betartatásával történő szembehelyezkedés is volt, ha valaki tiltott módszereket alkalmazott. Az állam a halászat szervezetébe és munkamenetébe úgy avatkozott bele, hogy önállóságukban korlátozta a jogtulajdonosokat, illetve az ő megbízásukból halászokat is. A törvény hatálybalépése után minden érintett tiltakozott a szabályozás ellen, és olykor sikerült is felfüggeszteniük azok egy részét (éjszakai halászat megtiltása). A halászok nem csak tiltakoztak a meglátásuk szerint indokolatlan

tilalmak ellen, hanem azokat be sem tartották. A jogsértések miatt indult eljárásokat jelentős részben engedéllyel és bérelt vízzel rendelkező halászok ellen folytatták. Általában halfogási tilalom, vagy egy-egy szerszám használatának tiltását hagyták figyelmen kívül. A jogsértők már abban a korban is arra hivatkoztak, hogy az államhatalom csak a becsületes halászokat vegzálja, és azokat, akik ellen igazán el kellene járni, már nem képes megfogni. Ez az önfelmentő magyarázat a mai napig tartja magát.

A rabsicok (a német *raubschutz* szóból, ami orvvadászt, orvhalászt jelent) között már az 1800-as években is különböző típusok léteztek. Volt az egyszeri szegény ember, akit ma „megélhetési bűnöző” (bár ez mára negatív kicsengésű, és nem teljesen egyenértékű a régi nincstelenekkel) jelzővel illetnék, és volt az a fajta, melynek szinte kizárólagos bevételi forrása (és olykor jelentős gazdagságának is) a hallopás volt. Itt jegyzendő meg, hogy ez a két csoport a mai napig is elkülönül egymástól.

Hamisan csillog az a kép, miszerint *az uratlan jószág (tehát a szabadon élő hal, vagy vad) azé, aki megdolgozik érte*. Valahol ez a romantikus kép szolgáltat alapot ahhoz a jelenséghez, hogy sok esetben nem kellő súlyú a társadalmi (vagy igazságszolgáltatási) megítélése az orvhalászatnak.

Szabályozás a II. világháború után:

A második világháború utáni 6700/1945. (VIII.23.) ME rendelet alapjaiban változtatta meg a halászati jog földtulajdonhoz tartozását, hiszen ezt a jogot az államnak adta. Ezt erősítette meg az 1961. XV. sz. törvény, majd az 1/1962. (01.24.) FM végrehajtási rendelet. Ezen jogszabályok a halászati jog hasznosítását a termelőszövetkezetek kezébe adta. Az 1977. évi XXX. törvény viszonylag rövid volt. Annak részletes szabályozását a 44/1977 (12.19.) MÉM rendelet határozta meg. A halászati jog továbbra is állami privilégium. Kimondja, hogy a halászat joga megilleti az adott földterület használóját, de ennek mikéntjét nem részletezi.

A következő mérföldkő a törvény 1992-es módosítása, mely a horgászegyesületek részére biztosított halászati jog gyakorlására lehetőséget. A rendszerváltást követően a termőföld magán tulajdonba, az egyes állami vizek önkormányzati tulajdonba kerülése, valamint az állami tulajdonú vizek forgalomképtelenségének feloldása új szabályozás kialakítását követelte.

Az 1992. évi LXXXVIII. törvény 29. §-a helyezi hatályon kívül azt a rendelkezést, miszerint csak az 1977. évi XXX. törvényben felsorolt szervezetek élhetnek halászati joggal. A halászat jogi szabályozásának történetébe ez által ismét mérföldkőhöz értünk, hiszen ettől kezdve állampolgárok, önkormányzatok, gazdasági társaságok és horgászegyesületek is szerezhettek halászati jogot.

A helyzet sajátossága viszont az volt, hogy nyilvános pályázat hiányában a korábban is hasznosítók szerezték meg e jogot. Minőségi változást igényelt a halászati jog szabályozása. Ezt az 1997. évi XLI. törvény (a halászatról és horgászatról) hozza meg. E törvény 8. § (2.) bekezdése mondja ki azt, hogy a hal tulajdonjoga magántulajdon is lehet.

Végrehajtására a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. tv. végrehajtásának egyes szabályairól szóló 78/1997. (XI. 4.) FM rendeletet adták ki.

Jelenleg:

A jelenleg is érvényben lévő szabályozás a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. tv. (Hhvtv.), valamint a végrehajtására kiadott, a halgazdálkodás és halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013 (XII. 29.) VM rendelet (Vhr.). Ez a szabályozás egyértelműen kimondja, hogy *a Magyarország halgazdálkodási vízterületein élő halállomány az állam tulajdonát képezi. (Hhvtv. 6.§ (1) bekezdés).*

Összesítve tehát, a halászat a legkorábbi időkben (honfoglalás) szabad jog, majd Könyves Kálmántól kezdve egészen a XVIII. századig nemesi előjog volt. A magánbirtokok kialakulásával, és az első halászati törvényünk megjelenésével (1888. évi XIX: tv.) magántulajdonba került, a földtulajdonhoz kötve. Ez a törvény vezette be az általános tilalmi időt (április 1 – június 15 között), és meghatározta a fajokénti legkisebb mértéket is.

A következő fordulat a II. világháború utáni központosítás miatt állt be, amikor is, minden állami tulajdonba került, így a halászat is.

1992-ben hatályon kívül helyezik ezt, és magántulajdonba is kerülhet a halászati jog (önkormányzatok, egyesületek, gazdasági társaságok).

1997-től már a hal is magántulajdonba kerülhet. 8.§ 2) *A hal (más hasznos víziállat) tulajdonjoga a jogosultat illeti, ha a halászati vízterület is a tulajdonában van.*

3.§ (1) A halászati jog - mint vagyonértékű jog - a halászattal összefüggő jogosultságok és kötelezettségek összessége, amely - ha e törvény másképp nem rendelkezik - a víz tulajdonjogának elválaszthatatlan része.

3.§ (2) Holtág, bányató és víztározó esetében a halászati jog a Magyar Államot illeti meg, kivéve az önkormányzati tulajdonban lévő holtágot és bányatavat, amennyiben a tulajdonos önkormányzat a halászati jogot gyakorolni kívánja.

2013-tól a hal a Magyar Állam tulajdona a halgazdálkodási vízterületeken, a létesítmények esetében továbbra sem.

A Hhvtv. 6. § (1) ***Ha e törvény másként nem rendelkezik, a Magyarország halgazdálkodási vízterületein élő halállomány az állam tulajdonát képezi.*** Az e törvény alapján az állam tulajdonát képző halak és más hasznos víziállatok a jogszerű kifogásukkal vagy elhullásukkal kerülnek a halgazdálkodásra jogosult tulajdonába.

A Hhvtv. 45.§ (3) bekezdése szerint, halgazdálkodási vízterületen állami horgászjegy és fogási napló, nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen turista állami horgászjegy, állami horgászjegy, halászati engedély vagy állami halászjegy, valamint fogási napló vezetése nélkül történő halfogás, az arra irányuló vagy arra alkalmas tevékenység jogosulatlan horgászatnak vagy jogosulatlan halászatnak minősül.

A Hhvtv. 45.§ (4) bekezdés értelmében, nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a halgazdálkodásra jogosult által kiadott érvényes horgászatra vagy halászatra jogosító területi jegy birtoklása nélkül történő halfogás, vagy az arra irányuló tevékenység jogosulatlan horgászatnak, illetve halászatnak minősül.

Alapfogalmak:

(Az egyszerűbb érthetőség miatt, saját szavaimmal írom a lényegét, de hivatkozásként a jogszabályi helyeket idézem.)

Magyarországon jelenleg 2 féle víztestet különböztetünk meg, a halgazdálkodás illetve a hal tulajdonjogát tekintve.

1. A halgazdálkodási vízterületek. (a hal a Magyar Állam tulajdona)

- nyilvántartott halgazdálkodási vízterület
- nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterület

A Vhr. 1.§ 6. *halgazdálkodásra jogosult*: az adott nyilvántartott halgazdálkodási vízterület halgazdálkodási jogának hasznosítására – a Hhvtv.-ben meghatározott módon – jogosult természetes vagy jogi személy.

(horgászegyesület, horgászszövetség, vagy magánszemély)

A Hhvtv. 2.§ 11. *halgazdálkodási vízterület*: az a vízfolyás vagy állóvíz, amely jellegének megváltoztatása nélkül időszakosan vagy állandóan alkalmas a hal életfeltételeinek biztosítására, ide nem értve a haltermelési létesítményt

A Hhvtv. 2.§ 12. *halgazdálkodási vízterület partja*: védművekkel ellátott vízterület esetén a védmű mentetlen oldalának alapjától kifelé számított 100 méteres, védmű nélküli vízterületeknél az aktuális partvonalától számított 200 méteres sáv területe, továbbá a halgazdálkodási vízterület felé benyúló vagy afelett átívelő híd, átjáró, egyéb építmény, természetes képződmény

2. Haltermelési létesítmény (halastó). (A hal a létesítmény tulajdonosának tulajdona.)

(Ide tartoznak a termelő tavakon túl az ú.n. „fizetős tavak” is.)

A Hhvtv. 2.§ 14. *haltermelési létesítmény*: olyan mesterséges létesítmény, amelyet hal vagy más hasznos víziállat termelésére használnak, valamint erre a célra tervezték és engedélyeztek – ideértve a halkeltető állomást –, továbbá a település belterületén vagy tanya földterületén fekvő állóvizet (kerti tó vagy tanyató), amennyiben azt haltermelési céllal hasznosítják

A Hhvtv. 2.§ 7. *halastó*: olyan – elsődlegesen haltermelési célokat szolgáló, az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételek esetén horgászatnak is helyt adó – haltermelési létesítmény, amely vízfeltöltést és lecsapolást biztosító műtárgyakkal rendelkezik, ideértve a teletető, raktár- és ivadéknevelő tavakat, valamint a táp- és lecsapoló csatornákat;

A jogszabály jelenlegi előírásai szerint, a hal *a Magyar Állam tulajdona a halgazdálkodási vízterületek esetében*. (Hhvtv. 6.§ (1) bekezdés)

Haltermelési létesítmények esetén a hal a létesítmény tulajdonosának tulajdonát képezi. (Hhvtv. 21.§ (3) bekezdés).

A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre jellemző, hogy van

- víztérkódja
- halgazdálkodásra jogosultja,
- halgazdálkodási terve és horgászrendje

Halfogásra jogosító okmányok:

A Hhvtv. előírásai szerint, jelenleg minden, Magyarországon található víztest esetében kötelező az állami horgászjegy és fogási napló megléte, a napló vezetése. (Hhvtv. 45.§ (1) bekezdés).

Ennek értelmében, ha otthon létesítünk egy tavat a jogi előírásokat szem előtt tartva, abba a megfelelő dokumentációk biztosítása mellett halat helyezünk, és azon saját örömeinkre horgászni akarunk, bizony azt csak állami horgászjegy és fogási napló birtokában tehetjük csak meg (ez a víz haltermelési létesítménynek minősül, ha minden előírást követve, még be is jelentitek a helyi állategészségügyi hatóságnak, mint állattartó telepet).

De, nézzük részleteiben a halfogásra jogosító okmányok szükségességét, víztestenként:

Nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterület:

- állami horgászjegy és fogási napló / turista állami horgászjegy

Nyilvántartott halgazdálkodási vízterület: (Duna, Sió, Balaton, stb.)

- állami horgászjegy és fogási napló / turista állami horgászjegy, állami halászjegy / halászati engedély valamint, a halgazdálkodásra jogosult által kibocsátott területi jegy is szükséges.

Haltermelési létesítmény:

- állami horgászjegy és fogási napló / turista állami horgászjegy

Jogsabályi szövegezés szerint:

A Hhvtv 45. § (1) bekezdés szerint, a halfogási tevékenységet végző személy köteles magánál tartani

a) a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen folytatott

aa) bemutatási célú halászat, ökológiai célú, szelektív célú halászat, illetve más hasznos víziállat forgalmazási célú gyűjtése esetén a halászati engedélyt, a fogási tanúsítvány nyomtatványtömböt és a halász fogási naplót,

ab) **rekreációs célú halászat esetén** az állami halászjegyet, a területi jegyet és a halász fogási naplót,

ac) **horgászat esetén** a horgászegyesületi tagságot igazoló, a horgászszövetség által kiadott Magyar Horgászkártyát, a papíralapú állami horgászjegyet vagy a turista állami horgászjegyet, területi jegyet és a horgász fogási naplót;

b) a **nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen** folytatott horgászat esetén az állami horgászjegyet és a fogási naplót vagy a turista állami horgászjegyet és a fogási naplót,

c) a **haltermelési létesítményen** folytatott horgászat esetén az állami horgászjegyet vagy a turista állami horgászjegyet,

d) horgászszervezet által hasznosított haltermelési létesítményen az ac) pont szerinti okmányokat

(a továbbiakban együtt: halfogásra jogosító okmányok) –, és azokat a halgazdálkodási hatóság, a halgazdálkodásra jogosult, a mezőőr, a természetvédelmi őr, az állami halőr, a hivatásos halőr, a társadalmi halőr és a rendvédelmi hatóság ellenőrzésre felhatalmazott képviselőjének felhívására bemutatni és átadni.

Fontos megjegyezni, hogy a **nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületeken kizárólag az idegenhonos, invazív halfajok egyedei foghatók ki (vihetők haza), őshonos, napi darabszámmal védett halfaj egyede nem!**

A Hhvtv. 6. *hal kifogása*: a halnak és más hasznos víziállatnak a halászat vagy a horgászat során történő megfogása és a vízbe vissza nem engedése (elvitele).

A hal megfogása tehát nem egyenlő a kifogással.

A fentieket (és a Hhvtv. 45.§ (3) és (4) bekezdésében foglaltakat) összegezve, aki jogosultság hiányában horgászik/halászik, arra alkalmas vagy arra irányuló tevékenységet végez, jogosulatlan horgászatot vagy jogosulatlan halászatot követ el (a jogosulatlan halászat következményei jóval jelentősebbek, mivel a bűncselekmény is).

HORGÁSZAT

Az egyes állami horgászjegy típusok esetében használható készségek száma:

- gyermekjegy esetében 1 db, tetszőlegesen szerelt készség 1 db, legfeljebb háromágú horoggal szerelve, + egy db, 1 négyzetméternél nem nagyobb alapterületű, csalihalfogó emelőháló.
- turista állami horgászjegy esetében 1 db tetszőlegesen szerelt készség, azon 2 db, legfeljebb háromágú horog és a fenti emelőháló
- állami horgászjegy esetében 2 db tetszőlegesen szerelt készség, készségenként 3 db, legfeljebb háromágú horog, a fenti emelőhálóval.

Jegy típusa	Horog/Bot
Gyermek	1/1
Turista	2/1
Felnőtt	3-3/2

Jogsabályi szövegezés szerint:

A Vhr. 24. § (1) bekezdés szerint, a **Hhvtv. 40. § (3) bekezdésében foglalt esetekben az állami horgászjegy birtokában** egy darab, egy – legfeljebb háromágú – horoggal felszerelt horgászkesztség, valamint egyidejűleg egy darab, 1 m²-nél nem nagyobb csalihalfogó emelőháló használható.

A Vhr. 23.§ (2) bekezdése értelmében, a **turista állami horgászjeggyel** rendelkező személy egy – legfeljebb kettő, darabonként legfeljebb háromágú, horoggal felszerelt – horgászkesztséget, valamint egyidejűleg egy darab, 1 m²-nél nem nagyobb csalihalfogó emelőhálót használhat.

A Vhr. 19.§ (2) bekezdés szerint, **állami horgászjeggyel** rendelkező személy legfeljebb kettő – egyenként legfeljebb három, darabonként legfeljebb háromágú, horoggal felszerelt – horgászkesztséget, valamint egyidejűleg egy darab, 1 m²-nél nem nagyobb csalihalfogó emelőhálót használhat.

A Hhvtv. 40.§ (3) bekezdés szerint, hároméves kortól az adott év december 31. napjáig a 15. életévét be nem töltött személy részére állami horgászjegy horgászvizsga és horgászegyesületi tagság hiányában is kiadható.

Az elvihető, napi halmennyiségek:

Jegy típusa	Nemes hal db/nap	Egyéb, őshonos kg/nap	Idegen/inváziós kg/nap
Gyermek jeggyel	1	5	korlát nélkül
Turista jeggyel	3/5	10	korlát nélkül
Felnőtt jeggyel	3/5	10	korlát nélkül

Kivéve: menyhal, sügér, domolykó. Gyermek 2 kg/nap, felnőtt/turista jeggyel 3 kg/nap.

Nemes hal fogalma: *őshonos, napi darabszám-korlátozással védett halfaj egyede.*
(Ponty, harcsa, fogassüllő, kőszüllő, compó, stb.)

Egyéb, őshonos hal fogalma: *napi darabszám-korlátozással nem védett halfajok*
(pl. keszegfélék, angolna)

Idegenhonos fajok (a teljesség igénye nélkül): amur, afrikai harcsa, pettyes harcsa, folyami-, amur-, feketeszájú-, Kesslergéb, stb., lénai tok, lapát orrú tok, stb.

Idegenhonos, invazív faj: ezüstkárász (*Carassius gibelio*), fehér busa (*Hypophthalmichthys molitrix*), pettyes busa (*Hypophthalmichthys nobilis*), fekete törpeharcsa (*Ameiurus melas*), törpeharcsa (*Ameiurus nebulosus*), naphal (*Lepomis gibbosus*), kínai razbóra (*Pseudorasbora parva*).

Az elvihető halmennyiség a korábbiakhoz képest módosult. Már nem vizenként értendő a kifogható mennyiség, hanem a horgász személyéhez kötötten került meghatározásra.

A Vhr. 9. sz. melléklete szerint:

A naponta kifogható darabszámmal is védett halfajokból egy személy érvényes állami horgászjeggyel, turista állami horgászjeggyel vagy állami halászhorgászjeggyel évente együttesen és összesen legfeljebb 100 darabot foghat ki. A meghatározott kifogható mennyiség az adott személyre vonatkozik, így nem állami vagy területi jegy típusonként értendő.

A Vhr. 28.§ 10) Állami halászhorgászjeggyel vagy állami horgászjeggyel, turista állami horgászjeggyel rendelkező személy **az összes nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen** az e rendelet 9. melléklete szerinti **napi darabszám-korlátozás alá tartozó őshonos halfajokból naponta fajonként 3 darabot, összesen legfeljebb 5 darabot foghat ki.** A kifogott halat – a (13) bekezdés esetét is ideértve – korábban kifogottal kicserélni tilos.

A Vhr. 28.§ (11) Állami halászhorgászjeggyel, állami horgászjeggyel vagy turista állami horgászjeggyel rendelkező személy **az összes nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a napi darabszám-korlátozással nem érintett őshonos halfajokból naponta összesen 10 kg-ot, ezen belül a menyhalból, sügérből és domolykóból 3 kg-ot foghat ki.**

Tehát, a horgász és a rekreációs/kishalász ugyan annyi halat vihet el naponta.

A Vhr. 28. (11) bekezdése szerint, *állami halászejeggyel, állami horgászejeggyel vagy turista állami horgászejeggyel rendelkező személy nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a napi darabszám-korlátozással nem érintett őshonos halfajokból naponta összesen 10 kg-ot, ezen belül a menyhalból, sügérből és domolykóból 3 kg-ot foghat ki.*

A Vhr. 28.§ (12) bekezdés szerint, a Hhvtv. 40. § (3) bekezdés szerinti horgász (gyermek) a 9. melléklet szerinti napi darabszám-korlátozás alá tartozó halfajokból naponta összesen 1 darabot, a napi darabszám-korlátozás alá nem eső őshonos halfajokból naponta összesen 5 kg-ot, ezen belül a menyhalból, sügérből és domolykóból 2 kg-ot foghat ki.

A Vhr. 28.§ (20) bekezdés szerint, a horgászat vagy a halászat megkezdésekor a tevékenység megkezdésének napját tollal, kitörölhetetlen módon kell megjelölni a papíralapú fogási naplóban szereplő 13 hónapra kiterjedő naptárban. Több egymást követő napra tervezett tevékenység esetén legfeljebb a horgászat kezdő napja és az azt követő nap jelölhető meg előre. Vízi járműből történő horgászat esetén a vízi jármű indulása minősül a horgászat megkezdésének.

A Vhr. 28.§ (21) értelmében, a horgászat vagy a halászat során, legkésőbb a kifogott hal tömegének feljegyzésekor a fogási napló fogásösszesítő táblázatában fel kell tüntetni a halgazdálkodási vízterület megnevezését, víztérkódjának első öt számjegyét, valamint minden esetben négy arab számjeggyel megadva a fogás dátumát (hónap, nap formátumban). Darabszám-korlátozás alá eső hal kifogása esetén a fogás időpontja (óra, perc) 4 számjeggyel (00:00 formátumban) is beírandó.

HALÁSZAT

Magyarországon jelenleg 3 féle halászati tevékenység végezhető.

- **állami halászejegy** és halász területi jegy birtokában
rekreációs célú halászat (kisszerszámos halászat,
- **halászati engedély** birtokában
 - o **ökológiai célú szelektív** / anyahal befogását célzó (
 - o **bemutatói célú halászat** (gasztronómiai és hagyományőrző rendezvények esetén)

Létezik még a kutatási célú halászat, ami történhet elektromos halászgéppel is. Ez a tevékenység minisztériumi engedély birtokában végezhető.

A Hhvtv 45. § (1) bekezdés szerint, a halfogási tevékenységet végző személy köteles magánál tartani

aa) **bemutatói célú halászat**, ökológiai célú, szelektív célú halászat, illetve más hasznos víziállat forgalmazási célú gyűjtése esetén a halászati engedélyt, a fogási tanúsítvány nyomtatványtömböt és a halász fogási naplót,

ab) **rekreációs célú halászat esetén** az állami halászejegyet, a területi jegyet és a halász fogási naplót.

A Vhr. 1.§ (2) bekezdés

2. bemutatói célú halászat: *a hagyományos halászati eszközök és módszerek gyakorlati bemutatását szolgáló, hagyományőrző halászati rendezvényhez, bemutatóhelyhez kapcsolódó halászati tevékenység.*

Fontos megjegyezni, hogy a bemutatói célú halászat főként a hagyományok megismertetéséről szól. Emellett, lehetőséget teremt a halász gasztronómia értékeinek bemutatására, ezért a jogszabályalkotó rendelkezett arról is, hogy a rendezvény során fogott halakat helyben fel lehessen kínálni fogyasztásra. (Tehát, van hal „elvitel”, szemben a bemutatói célú horgásztattal, ahol nincs mód a halak elvitelére. Az tényleg csak a gyerekek tanítását szolgálja.)

10. ökológiai célú, szelektív halászat: *az őshonos halállományt veszélyeztető, tájidegen vagy inváziós idegenhonos halfajok állományának felmérése és gyérítése, továbbá őshonos halfajok ökológiai szempontból indokolt faj-, illetve méret-szelektív,*

valamint anyahal, illetve mesterséges szaporításra alkalmas törzsállomány befogására irányuló halászata.

11. **passzív halászeszköz:** *olyan állított, hagyományos, nem tiltott, nem mozgó halászeszköz, amelynek fogási elve a hal csapdába ejtésén alapul, és emberi beavatkozást csak a rendszeres ellenőrzéskor igényel.*

Állami halászejeggyel végezhető halászati tevékenység:

A rekreációs halászat:

A rekreációs célú halászati tevékenység volt régen a „kisszerszámos halászat”. Ezt a tevékenységet kizárólag **állami halászejegy és halász területi jegy** birtokában lehet végezni. Rekreációs halászatra 3 db varsa és 1 db aktív eszköz (dobóháló, kece, milling, emelőháló) használható egyidejűleg, ami a 16 m² alapterületet nem haladhatja meg.

A passzív eszközt (varsa) jól látható módon meg kell jelölnie a használójának, általában a varsakarón elhelyezett, azonosításra alkalmas bilétával.

Halászati engedéllyel végezhető

Az ökológiai célú, szelektív halászat (anyahal befogás is), valamint **a bemutatási célú halászat** kizárólag a területileg illetékes halgazdálkodási hatóság által kiadott **halászati engedély** birtokában végezhető, meghatározott keretek között.

Az ökológiai célú szelektív halászat során használt passzív eszközöket szintén köteles az engedélyes megjelölni, a halászati engedélyben meghatározott módon.

A Vhr. 18.§ (3) bekezdés értelmében *az állami halászejegy 1 db, legfeljebb 16 m² háló területű aktív halászeszköz, és 3 db, az engedélyes azonosítására alkalmas – vízfelszín felett, szabad szemmel is jól látható, a halgazdálkodási hatóság részére bejelentett – jelöléssel ellátott, legfeljebb 2 méter karika-átmérőjű varsa egyidejű alkalmazására jogosít fel. A varsákat úgy kell alkalmazni, hogy az eszközök között*

mért távolság sehol nem lehet kevesebb az alkalmazott varsa és terelő elemei teljes hosszának tízszeresénél, de legalább 50 méternél.

A halászati engedély birtokában azok az eszközök használhatók, melyekre az engedély szól. Ökológiai célú, szelektív halászati engedély birtokában a nyakzó háló nem minősül tiltott halászati eszköznek.

Halászati engedélyt a területileg illetékes halászati hatóság (Kormányhivatal) adja ki, ami hatósági engedélynek minősül, míg az állami halászjegyet a MOHOSZ megyei szövetsége.

A halászat eszközei:

Az ősi, magyar halászeszközök fejlődéstörténete külön munkát érdemel, az interneten és természetesen könyvtárakban bőven lehet találni tanulmányokat, leírásokat ezzel kapcsolatban. Jelen anyagomban pusztán érintő jelleggel szeretnék némi alaptudást nyújtani az egyes eszközökről, szigorúan a teljesség igénye nélkül (lévén, ez egy igen terjedelmes anyag lenne).

Aki szeretne utána olvasni a régmúlt idők eszközeinek, ajánlom figyelmébe *Herman Ottó: A magyar halászat könyve* c. művét, mely alpmű és mérföldkő ebben a témában.

A jelenleg használt, legális eszközök:

Passzív eszköz:

- varsa (fenék illetve karós varsák)

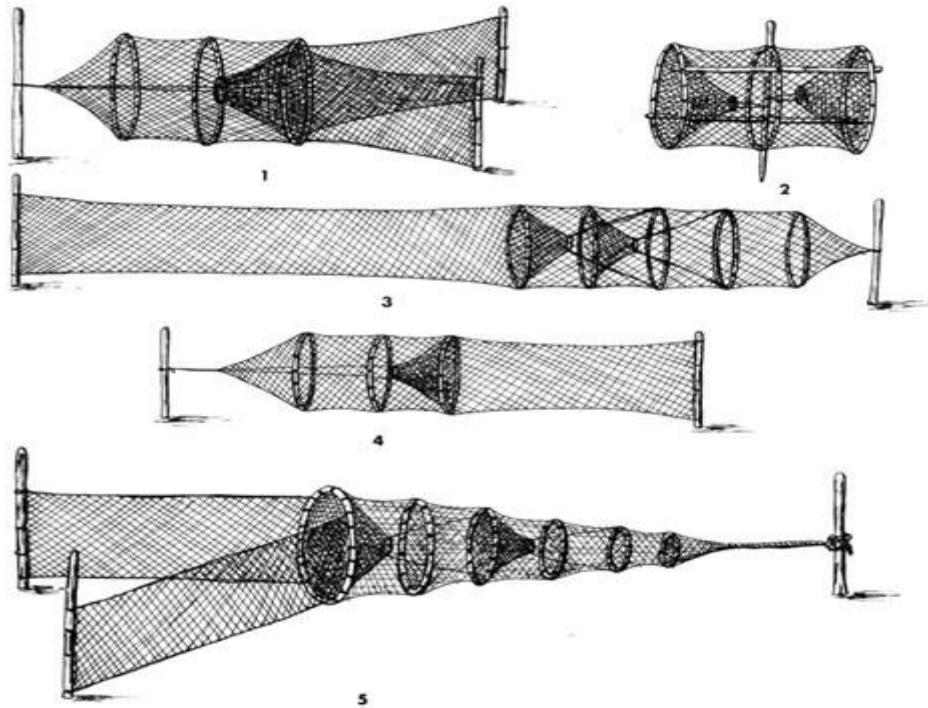
Aktív eszköz:

- dobó háló, kece, milling, emelő (parti és csónakos emelők)

Korábban volt róla szó, hogy a passzív eszköz attól passzív, hogy a hal fogása (az eszköz üzemeltetése) nem igényel emberi beavatkozást. Ezzel szemben, az aktív eszköz igen.

A halászeszközök, képekben:

Varsa:

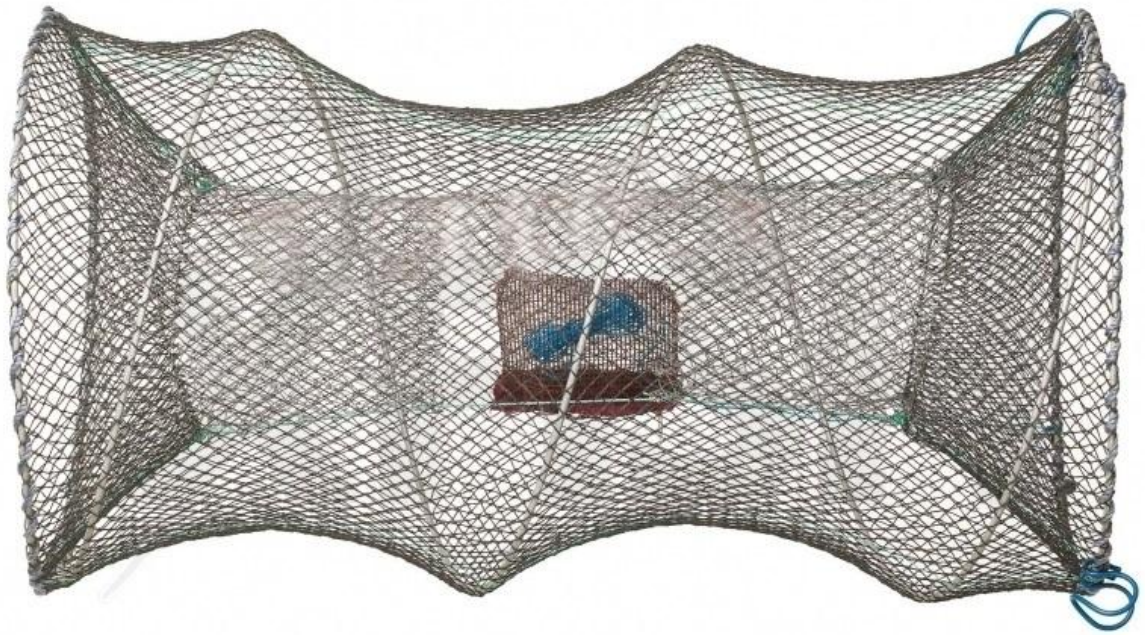

Látható, hogy a varsát (akár 1 akár 2 szárnyú), ú.n. *varsakarókra* kötve helyezik el. Természetesen, ez akkor igaz, ha jogszabályszerűen akarják kihelyezni a varsát, mivel a karóra tudják felerősíteni a varsa jelölésére szóló bilétát (ami igen sokféle lehet, de egy közös van benne: a halgazdálkodásra jogosult által meghatározott formájú, színű, számmal ellátott).

Sok esetben található varsa víz alatti tárgyakhoz erősítve (parti növényzet, stégláb, stb.), karók nélkül. Ezek szinte kizárólag jogsértő módon vannak kihelyezve, mivel a jogszabály előírja, hogy a varsa azonosítására alkalmas jelölést a víz felett, jól látható módon kell elhelyezni. (Kivétel az egyes területen még használatos, ú.n. „fenékvarsa”, melynek jelölésére úszó bóját használnak).

Az egyik elterjedt módja a nagyobb (1,2 m vagy efölötti varsakarika átmérő) varsák karók nélkül történő alkalmazásán kívül még az ú.n. „törpevarsa” vagy „törpeharcsa varsa” használata, amit könnyű a vízbe rejtteni.

Ez jellemzően egy rugalmas, spirálisan tekert acélszál köré szőtt háló.

A *törpevarsa* vagy *törpeharcsa varsa*. Szinte bármelyik vásárban megvásárolható, pár ezer forintos termék. *Használatához azonban minimum állami halászejegy és halász területi jegy szükséges.*

A dobóháló:

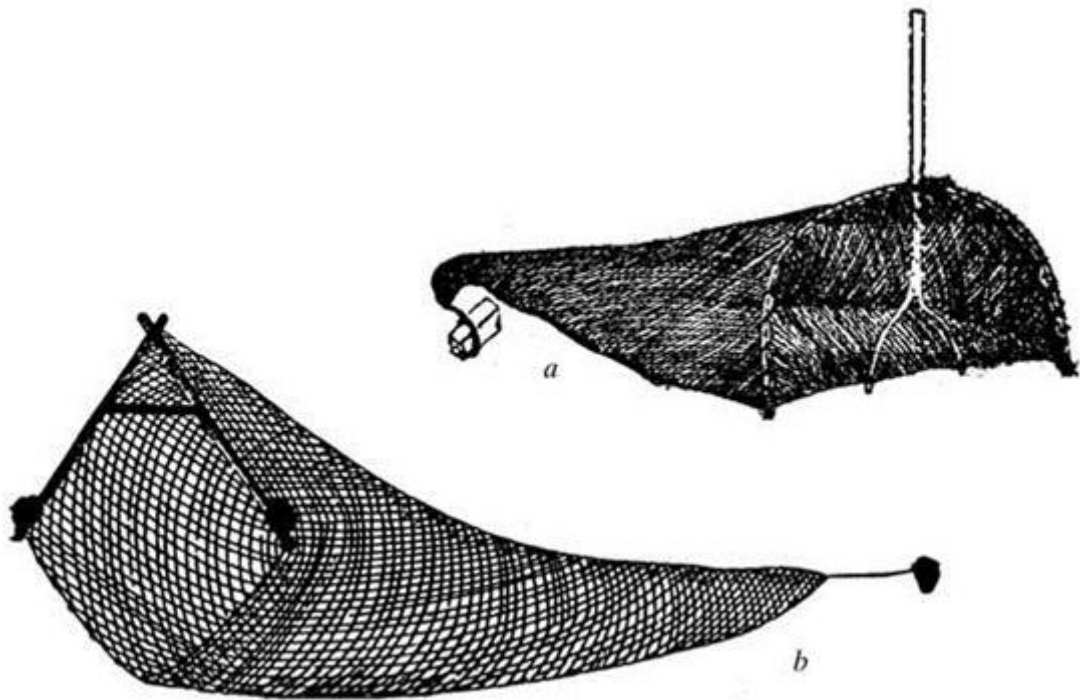

A dobóhálót a régi eszközök között tartjuk nyilván. Sajnos, ezt az ősi halászeszközt ma már elvétve lehet látni használat közben. Jellemzően, különböző haltermelési létesítményekben használják, mint a mintavételezés (betegség vizsgálat, testtömeg gyarapodás stb.) egyik gyors és hatékony eszközét.

Milling:

Kece:

A kecét a meder felületén húzták, a mederben keresgélő halak fogására volt alkalmas, míg a milling egy tipikus emelő halászeszköz. A kereső halászat eszközei ezek (dobó, emelők, kece, milling), ahol az ember keresi a halat.

Szintén a kereső halászat eszköze a **tapogató**. Általában egy feneketlen, fonott kosár is alkalmas volt erre a célra, illetve egyéb, 2-4 vessző, egymásra kettős kereszt alakban rakva, meghajlítva, köré háló erősítve. A tapogatóval kezében keresi a tavaszi áradáskor a sekélyben a halász az (általában ívó) halakat, melyekre rádobja az eszközt (borít), majd abban tapogatva keresi meg a halat.

A képen **tapogatóval** elkövetett, jogosulatlan halászatot folytató (középső) személy és segítői láthatók. A két „szem” (figyelő ember) nem a megfelelő irányba figyelt, ezért könnyen elfogható volt az orvhalász.

A nyakzó (vagy nyakzó háló)

A hazai orvhalászat egyik régi slágere ez, tiltott halászati eszköz.

A Hhvtv. 2.§ 21. *nyakzó háló: olyan állított halászeszköz, amelynek fogási elve a hal megakadásán alapul és a megfogott egyed rövid időn belül történő elpusztulásához vezet.*

A nyakzó hálót függőlegesen állítják a vízbe. A felső szál a „felín” vagy parás ín (régen parafából készültek az úszók), ami a háló felső részét a zsinórra erősített (ma már) műanyag úszók miatt felfelé húzza a felhajtóerőnek köszönhetően, az „alín” vagy ólmos ín (de bármivel helyettesíthető a súlyozás) pedig lefelé vonja a hálót. Így a két ellentétes erő között a háló feláll, a mederre merőlegesen, amibe a halak

beleúsznak. A lazán, nem megfeszített háló „zsákjába” bele gabalyodik a hal, kopoltyúfedőjénél vagy úszóinál megakad benne.

A képen éppen egy nyakzó hálót szednek fel. Látható a kézben tartott „felín”, amin az úszók vannak. Ha a hálót rafinált rabsic rakja le, akkor lesüllyeszti a vízfelszín alá. Ekkor hiába nézegetjük a vizet távcsővel vagy éjjellátóval, nem fogjuk meglátni, ahogy sorakoznak az úszók egymás után a víz tetején.

Ha nem ilyen dörzsölt az emberünk, akkor ez egy könnyen kiszúrható eszköz.

Halászati engedély birtokában végezhető tevékenység:

Ökológiai célú, szelektív halászat, anyahal befogás, bemutatási célú halászat.

Eszközeit tekintve, korlátozást kizárólag a hatósági engedély szab. Az ökológiai célú, szelektív halászat, vagy az anyahal befogás során használt **nyakzó háló a halászati engedély birtokában nem minősül tiltott halászati eszköznek.**

Hhvtv. 47.§ (3) bekezdés szerint, a 46. § (4) bekezdés h) pontja szerinti eszköz nem minősül tiltott halfogási eszköznek és módnak, amennyiben a 10. § (3) bekezdése szerinti célok megvalósításához, vagy tudományos kutatás, valamint a halállományok felmérése céljából alkalmazzák.

Az elektromos halászatról (kutató halászat) pár szó.

A halászat fejezetnél említésre került, hogy Magyarországon jelenleg, alapesetben 3 féle halászati tevékenység folytatható. Az egyik a rekreációs halászat (feltétele az állami halászbíró és halász területi engedély), a másik az ökológiai célú szelektív halászat (idegenhonos, invazív fajok gyérítésére, vagy őshonos halfajok méret-szelektív halászatára (amikor egy víztestben az ökológiai egyensúly a ragadozó fajok oldalára billen), illetve a bemutatási célú halászat. Utóbbi kettőhöz a megyei Kormányhivatal halgazdálkodási hatósága adja ki a halászati engedélyt.

Fentiekén túl, van még egy halászati tevékenység, amiről szót kell ejtenünk. Ez pedig az elektromos halászgéppel történő **kutató halászat**.

Az egyes halgazdálkodási eljárásokra vonatkozó szabályokról szóló 413/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet előírásai szerint, az egyenáramú elektromos halászgéppel végzett kutatási célú halászati tevékenység végzéséhez az engedélyt az agrárminiszter adja ki. Ez az engedély országos szintű.

A tevékenység végzéséhez azonban feltétel még ez elektromos halászgép-kezelői végzettség is.

A miniszterhez kérelemmel kell fordulni, melyhez csatolni kell a gépkezelői végzettséget igazoló, a szakirányú felsőfokú végzettséget igazoló dokumentumokon kívül a használni kívánt halászgép műszaki (érintésvédelmi felülvizsgálat) érvényességét igazoló dokumentumot is, mert az engedély adott gépre, személyre és 2 éves időtartamra szól.

Érdemes megjegyezni, hogy az engedélyes a tevékenység ideje alatt köteles jól látható, megkülönböztető ruházati elemet (láthatósági mellény) viselni, „elektromos halászat” felirattal.

A jogosulatlan halászatról (orvhalászat) pár gondolat.

A Hhvtv. 45.§ (3) bekezdése szerint, *halgazdálkodási vízterületen állami horgászjegy és fogási napló, nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen turista állami horgászjegy, állami horgászjegy, halászati engedély vagy állami halászbíró, valamint fogási napló*

vezetése nélkül történő halfogás, az arra irányuló vagy arra alkalmas tevékenység jogosulatlan horgászatnak vagy jogosulatlan halászatnak minősül.

A Hhvtv. 45.§ (4) bekezdés értelmében, *nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a halgazdálkodásra jogosult által kiadott érvényes horgászatra vagy halászatra jogosító területi jegy birtoklása nélkül történő halfogás, vagy az arra irányuló tevékenység jogosulatlan horgászatnak, illetve halászatnak minősül.*

Fontos megjegyezni, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv. 246.§ nevesíti az orvhalászat fogalmát.

Aki

- a) **jogosulatlanul** halászhálóval vagy más halászati eszközzel – a horgászatot kivéve – halfogásra irányuló tevékenységet végez,
- b) külön jogszabályban meghatározott **tiltott eszközzel, tiltott módon vagy kéméleti területen halfogásra irányuló tevékenységet végez,**
vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Értelmező olvasás után feltűnik, hogy a Btk. szerint kétféle módja is ismert az orvhalászatnak.

1. Amikor nincs engedélyünk, de legális (nem tiltott) eszközt használunk, azonban *nem horgászunk, hanem halászunk.*

Pl.: Józsi bácsi, - aki amúgy helyi horgász – rossz szokásának engedve, „felnézi” Béla bácsi jogszerűen kihelyezett varsáját. Józsi bácsinak nincs állami halászejegye, halász területi engedélye, azonban engedett a kísértésnek, és szerencsét próbált egy kis ingyen hal beszerzésére, ha már úgyse nézte fel 2 napja Béla a varsáit...

2. Amikor tiltott eszközt használunk, vagy tiltott módon fogunk halat.

Józsi bácsi „tisztességes” rabszolgakodásban megőszült, régi ismerősünk, aki a padláson tárolt, még a múlt században kötött nyakzó hálóját újra elővette, és keresztbe húzta vele a helyi horgászegyesület tavát.

Józsi bácsi tiltott eszközt használva követett el ebben az esetben bűncselekményt.

És van még egy fontos, kiemelendő rész: a 2. esethez (246.§ b) pont) tartozik az, amikor *kíméleti területen horgászunk*, vagy *tiltott módon horgászunk*.

Fontos, hogy a b) pont **halfogási tevékenységet ír**, amiben *a horgászat is beleértendő. Ide tartozik a gereblyezés is...*

Összefoglalva tehát: orvhalászat bűncselekményét követi el az,

- engedély nélkül használ legális halász eszközt
- aki tiltott eszközzel (nyakzó háló, vagy engedély nélküli halászgép, robbanóanyag, bűvárszigony, fenékhorg, gereblyezés stb.) halászik/horgászik
 - tiltott módon halászaik,
 - vagy kéméleti területen horgászik,

A Hhvtv. 46.§ (4) bekezdése részletesen taglalja a tiltott halászati eszközöket és módokat.

Ennek értelmében, tiltott halászati/horgászati eszköz és mód:

- (4) Halgazdálkodási vízterületen tiltott halfogási eszköznek és módnak minősül
- a) a hal fogásához olyan eszköz használata, valamint halgazdálkodási vízterületen vagy annak partján történő birtoklása, amelynek működése az elektromos áram halakra kifejtett élettani hatásán alapul,
 - b) mérgező vagy kábító hatású anyag alkalmazása,
 - c) robbanóanyag alkalmazása,
 - d) szűrőszerszám alkalmazása,
 - e) bűvárszigony vagy más, halfogásra alkalmas bűváreszköz használata,
 - f) gereblyezés alkalmazása,
 - g) hurokvető halászati módszer alkalmazása; sorhoroggal, fenékhoroggal, csapóhoroggal történő vagy rugó elven működő önakasztós halfogási módszer alkalmazása,
 - h) a 2. § 21. pontja szerinti nyakzó háló alkalmazása,
 - i) a (2) és (3) bekezdésben foglalt tilalom megsértése, valamint
 - j) az a)–h) pontban foglalt tevékenység megkísérlése.

Feladatellátás a gyakorlatban.

A halórnek több „jó barátja” van. Az egyik ilyen a **mérőszalag**, majd pedig a **mérleg**. Ezeken túlmenően, kiemelkedően fontos a fényképezőgép/kamera/okos telefon.

2021.01.01-től a hivatásos halőr (a társadalmi halőr nem) **intézkedése során kép és hangfelvételt rögzíthet.** És azt mondom, hogy rögzítsen is, éljen a jogával.

Fontos tudni, hogy ha a halvédelmi törvénysértés során jogosulatlanul fogott ki valaki halat, akkor a jogosulatlanul kifogott hal halgazdálkodási értéke hozzáadódik a halvédelmi bírság összegéhez.

Egy gyakorlati példa: ha valaki nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen jogosultság hiányában horgászik, fog 1 db 3 kg-os pontyot, akkor a következőképpen alakul a bírság:

Az állami jegy hiánya 30-50.000,- Ft, a területi jegy hiánya: 25-50.000,- Ft, a fogási napló hiánya 10.000,- Ft, a hal jelen esetben pedig 20.000,- Ft halgazdálkodási értéket képvisel. A bírság összesen ebben az esetben tehát: 65.000,- Ft.

(Az egyes, őshonos halfajok halgazdálkodási értékét a Vhr. 1. sz. melléklete tartalmazza. A ponty 1.000,- Ft/kg, a harcsa 2.000,- Ft/kg, a süllő 3.000,- Ft/kg, stb. Fontos megjegyezni, a ponty lehet akár 15.000,-Ft/kg, és a többi faj is kap 5x szorzót, ha jogosulatlanul került kifogásra a hal).

A mérőszalag kiemelten fontos a hal testhosszának, a mérleg a testtömeg megállapításának során, és ezek rögzítéséhez elengedhetetlen a fénykép és akár a videó felvétel is!

(A horgász 48 órán át tárolhatja a vízparton a 2 nap alatt fogható mennyiségű halat, ha a horgász a vízparton tartózkodik. Tehát, ha egy vízterületen a Vhr. szerint fogható napi mennyiség az előírás, akkor 6 db ponty lehet a horgásznál, ha 48 órán túl nem horgászik. Megfogja 1. nap a 3 pontyot, megfogja a 2. nap is. És ha ti a 2. napon mentek oda ellenőrizni, akkor nála lehet a 6 ponty, gond nélkül. Természetesen, ez az első napon nem igaz, hiszen, csak 3 pontyot foghat/nap.)

2021.03.03-tól érvénybe lépett a naptári dátum megjelölésének új szabályozása, miszerint, ha több napos horgászatot tervezünk, **akkor a kezdő nap, és a következő nap jelölhető meg pusztán előre.** (Vhr. 28.§ (20))

Szájcsúctól a faroktőig mérünk, a mérőszalagot a hal oldalvonalán végigfektetve.

Fontos, hogy mindig meg kell győződni arról, hogy a mérési eredmények (tömeg, hossz) rögzítése megfelelően látszódik-e a fényképen? Nem elég csak egy képet csinálni. Vagy ha igen, az legyen éles kép.

A hivatásos halőr feladatainak ellátása során „2” jogszabály alapján jár el:

1. Hhvtv. és a Vhr.
2. Rendészeti feladatokat ellátó személyekről szóló törvény (az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. tv.).

A hivatásos halőr jogosult a Hhvtv. 56.§ (7) bekezdés e) pontja szerint *a horgászati vagy halászati jogsértő cselekmények alábbi minősített eseteiben az állami horgászjegyet, turista állami horgászjegyet, állami halászjegyet elvenni attól a személytől, aki:*

- ea) tiltott vagy nem megengedett eszközzel, illetve módon horgászik vagy halászik, ideértve a megengedettnél több horgászkesztség vagy halászeszköz használatát,
- eb) nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen területi jegy nélkül horgászik vagy halászik,
- ec) kíméleti területen horgászik vagy halászik,
- ed) tilalmi időszakban a tilalom alá eső hal egyedét kifogja,
- ee) védett hal egyedét kifogja,
- ef) általános tilalmi időben horgászik vagy halászik,
- eg) a méret-, illetve mennyiségi korlátozásokat megszegi, vagy
- eh) a fogási naplóba rögzítendő fogás bejegyzését elmulasztja,

A Hhvtv. 56.§ (7) bekezdés értelmében, a hivatásos halór jogosult

a) azt a személyt, aki halgazdálkodási vízterületen, haltermelési létesítményen, vagy azok partján halászik, horgászik, **halfogásra alkalmas állapotban lévő halászeszközzel vagy horgászkesztséggel tartózkodik**, illetve egyéb, hal fogására irányuló tevékenységet végez, vagy **ahhoz előkészül**, valamint más hasznos víziállatot gyűjt, **a személyazonosságot igazoló és a halfogásra jogosító okmányok bemutatására felszólítani**,

b) **a halászó, horgászó személyt a birtokában lévő hal kifogására való jogosultságának igazolására felszólítani**, a jogosultság hiányában kifogott, illetve birtokolt halat a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani,

c) a kifogható mérettartományon kívüli, a területi jegyen meghatározott mennyiségen felüli, a tilalmi időben kifogott, valamint a védett halat és más hasznos víziállatot a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szerint elvenni,

d) a horgászati vagy halászati jogsértő cselekményt elkövető, helyi horgászrendet vagy helyi halászrendet megsértő személytől a területi jegyet elvenni és azt a kibocsátónak haladéktalanul megküldeni,

Összegezve tehát: aki a vízparton halász/horgász készséggel tartózkodik, már köteles igazolni a jogosultságát.

Hivatásos halőr az lehet, akinek megvan a halőri vizsgája, a rendészeti vizsgája, van erkölcsi bizonyítványa a büntetlen előélet igazolására, esküt tett, a rendőrség jelvényt és szolgálati igazolványt állított ki neki a munkáltatója igénylésére, és a helyi halgazdálkodási hatóság nyilvántartásba vette a munkaszerződése alapján.

A Rendészeti tv. 11.§ (1) bekezdés szerint, a rendészeti feladatokat ellátó személy köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha illetékességi területén, a törvényben meghatározott feladatai ellátása során jogszabálysértő tény, tevékenységet, mulasztást észlel vagy olyan tény, tevékenységet, mulasztást hoznak tudomására, amely törvényben meghatározott feladatai ellátásával összefüggő ügyben beavatkozást tesz szükségessé.

A halőr az intézkedése során (ha jogsértést tapasztal) rögzíti a helyszínen tapasztalt állapotot, a jogsértés körülményeit, részleteit. Ezáltal adatot szolgáltat a lakhely szerint illetékes halgazdálkodási hatóságnak, hogy az meghozhassa döntését (bírság kiszabása eltiltással vagy figyelmeztetés).

A hivatásos halőr jelentésének tartalma:

- Kötelező személyazonosításra szolgáló adatok (Név, lakcím, születési hely és idő, anyja neve, ha van, állami horgászjegy / halászjegy száma, horgászkartya száma.)
- Az eset pontos helyszíne, a jogsértés dátumának, óra/perc pontos feltüntetésével
- víztérkód
- **az eset pontos leírása**
- az ellenőrzött aláírása (plusz pont, ha a jogsértő ráírja a jelentőlapra, hogy elismeri a jogsértést. Ez a későbbi mentegetőzések elkerülése végett lehet hasznos)
- az intézkedő halőr neve, jelvénytáblaszáma, aláírása.

Gyakorlati tapasztalataim, jó tanácsok:

Minden halóri vizsgán elmondom a jelölteknek (és a kiegészítő vizsgát tevőknek is), hogy a halóri munka egy szolgálat. A halór nem kegyet osztogat a vízparton, és nem ő a helyi báró, pedig, sok helyről ilyen és ehhez hasonló eseteket hallok vissza. Igyekszem ezeket visszaszorítani.

A halórzés egy igen kemény, sokszor hálátlan munka, ahogy minden egyéb olyan foglalkozás, amikor konfrontálódni kell emberekkel. Ez lehet egy egyszerű „házsabály” betartatása, de lehet egy komoly orvhalász elfogása is.

Igyekszek mindig felhívni a figyelmet arra, hogy a halór feladatai ellátása közben sose felejtse el, hogy „honnan jön”. A halór a horgászokért van, és nem fordítva. De a horgászok nem is „nőhetnek a halór fejére”. Különben nem fogja tudni betartani a rendet.

Mindig érdemes mérlegelni, hogy ha találunk egy jogsértést, akkor hogyan járjunk el. Csak olyan intézkedésbe szabad belemenni, amit be is tudtok fejezni eredményesen. Ez fontos! És, sajnos, azt is le kell írjam, hogy haza is kell érni. Egyre többször lehet hallani tv-ben vagy rádióban, hogy erőszakos bűncselekményt követtek el rendőr vagy egyéb, az államot képviselő vagy ellenőrzésre jogosult személy sérelmére. **Mindig óvatosan járjatok el, és lehetőség szerint, ne menjetek egyedül ellenőrizni.** Utóbbi a bíróságon is jól jöhet, mert nem mindegy, hogy valamit hányan állítotok majd.

A rendészeti törvény 11.§-a intézkedési kötelezettséget szab meg a hivatásos halór részére. Ez vitán felül áll. De vannak esetek, amikor sokkal célravezetőbb egy szóbeli figyelmeztetés.

Szeretek azzal a példával élni, hogy „nem a 80 éves Józsi bácsi” a legnagyobb veszély a helyi halfaunára, ha nem tett X-et a horgászat napjának dátumára. (Az x hiányának első esetében a hatóság is csak figyelmeztet.)

Természetesen, ha nem írta be a (nemes) halat, amit fogott, akkor intézkedni kell vele szemben is. De mindig tudni kell mérlegelni, és embernek maradni. Ez nagyon fontos. Azért is, mert a halórzás bizalmi munka, a halóri pozíció bizalmi pozíció.

Megbízik bennetek a munkáltatók, és bíznak bennetek a horgásztársak is. És nem utolsó sorban, ti vagytok a halgazdálkodási hatóság és a rendőrség szeme és füle, esetenként az előre nyújtott karja, hiszen az említett rendészeti törvény (2012. évi CXX. tv.) intézkedési jogkörrel ruházta fel a hivatásos halőröket, ami az igazoltatáson kívül akár a kényszerítő eszközök használatán át, a magántulajdon ideiglenes korlátozásáig (jogsértés eszközének visszatartása átvételi elismervény ellenében) is terjedhet.

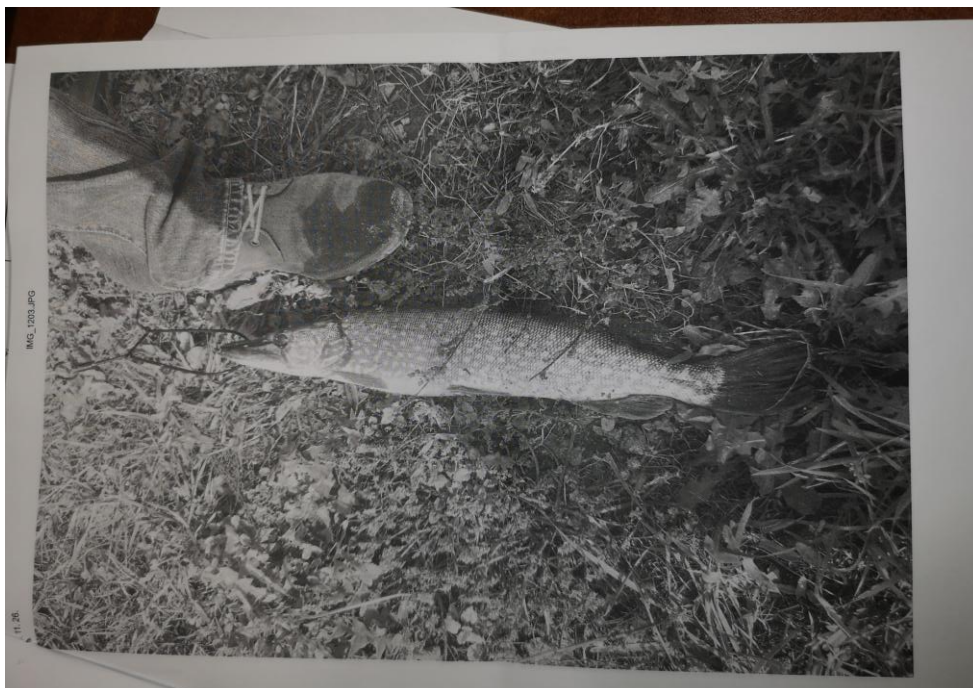
A halóri napló vezetése 2021.01.01-től nem kötelező.

Hogy ne vegyünk fel adatot:

(Pontatlanul tartott mérőszalag hamis eredményt mutat.)

Hiteltelen méretfelvétel:

Tömegrögzítés.

Állami horgászjegy és fogási napló:

A Magyar Országos Horgász Szövetség által megírt

(forgalmazó horgászszervezet neve, címe)

Sorszáma **E 078003**

Díj:

☐ 3300,- Ft		☐ 2000,- Ft
☐ 6300,- Ft		☐ mentesített
☐ 300,- Ft		☐ nem kötelezett

2020. ÉVI ÁLLAMI HORGÁSZJEGY ÉS FOGÁSI NAPLÓ

Érvényes: a kiállítás napjától 2021. január 31. napjáig, a területi jegyen meghatározott számú készlet egyidejű használatára

Név: _____

Születési idő: ____ év ____ hó ____ nap

Regisztrációs azonosító: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Kicsérőnk értékes személyazonosító okmányát és a halfogásra jogosító egyéb okmányokkal együtt érvényes, másra átruházni tilos! Ezen okmányt a tulajdonosa köteles 2021. február 28. napjáig vadhatár vagy ajkított postai küldeményként feladni a forgalmazónak.

Kelt: 2020. év ____ hó ____ nap

PH. _____

forgalmazási megbízott aláírása

Állami halászejegy és fogási napló

TOHOSZ TOLNA-MENYÉSI HORGÁSZ-SZÖVETSÉG által megbízott
Megyeri Országos Horgász-Szövetség által megbízott
SZÖVETSÉG
H-7100. SZÉKESZÁRD Rákóczi u. 46.
(forgalmazó horgászszervezet neve, címe)
Bank: 71800037-11138556
Sorszáma: H 903550

Díja:
☒ 3300,- Ft
☐ 300,- Ft

ESZH:
☒ 2000,- Ft
☐ mentesített

2020. ÉVI ÁLLAMI HALÁSZJEGY ÉS FOGÁSI NAPLÓ

Érvényes: a kiállítás napjától 2021. január 31. napjáig, a területi jegyen meghatározott rekreációs halászeszközök egyidejű használatára

Név: [REDACTED]

Születési idő: [REDACTED] ó 31 nap

Regisztrációs azonosító: [REDACTED]

Kizárólag arcképes személyazonosító okmánnyal és a halfogásra jogosító egyéb okmányokkal együtt érvényes, másra átruházni tilos! Ezen okmányt a tulajdonosa köteles 2021. február 28. napjáig leadni vagy ajánlott postai küldeményként feladni a halgazdálkodásra jogosultnak.

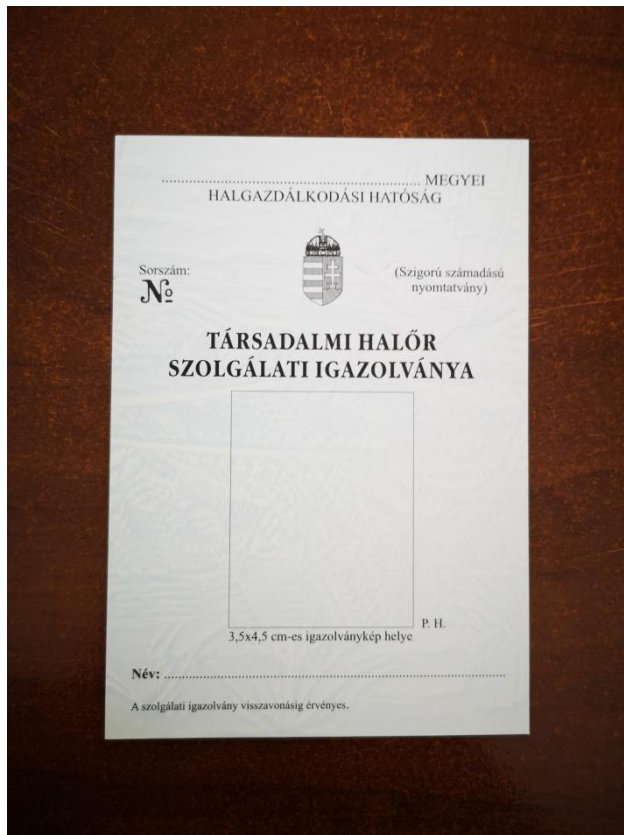
Kelt: Székeszárd, 2020. év 05 hó 13 nap

P.H. [Signature]
forgalmazási megbízott aláírása

A hivatásos halór jelvénye, igazolványa:

A társadalmi halőr igazolványa:

A hivatásos halőr (bal) és az állami halőr (jobb) szolgálati jelvénye:

Az állami halór jelvénye a hivatásos halórtól könnyen megkülönböztethető. Az Állami Halóri Szolgálat (ÁHSZ) jelvényében harcsa látható, a magyar címerrel.

Fontos: Az állami halór a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) alkalmazásában álló, kormánytisztviselő. Elsőfokú halgazdálkodási hatóságként jár el, országos hatáskörrel.

A rendészeti vizsgán (gyakorlatból tudom) előkerült korábban a bilincselés oktatása.

Fontos megjegyezni, hogy az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekről szóló tv. értelmében, kizárólag a közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban álló halór (hatóság, nébih) jogosult a bilincs használatára.

2012. évi CXX. tv. 21.§ (1) c) bekezdés értelmében, törvényben meghatározott feladatai ellátása során az 1. § (1) bekezdés c), d), i), j, k) és l) pontjában meghatározott kormányzati szolgálati, közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban álló személy – az előállításnak ellenszegülő személy támadásának, valamint szökésének megakadályozása érdekében – bilincset tarthat magánál.

Illetékesség, hatáskör:

- **hivatásos halór:** a munkáltató által hasznosított vízterületen (horgászegyesület saját vize, termelési létesítmény) és nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek
- **társadalmi halór:** a megbízó által hasznosított vízterületen (horgászegyesület saját vize)
- **az állami halór országos illetékességgel rendelkezik.**

A megyei horgászszövetség hivatásos halőre a megyei szövetség tagszervezetei által hasznosított vízterületeken is eljárhat 2021.01.01-től. A MOHOSZ halőre a tagszervezetébe tartozó vízterületeken is eljárhat (összes, MOHOSZ-tól bérelt víz, MOHOSZ tagsággal rendelkező egyesületek vize)

Tehát, Tolna megyében a Tohosz hivatásos halőre jogosult ellenőrizni a Tohosz szervezeti rendszerébe tartozó egyesületek vizein is.

A Hhvtv. 56.§ (1a) bekezdés szerint, a horgászszövetség által foglalkoztatott hivatásos halőr illetékessége a horgászszövetség által hasznosított nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen túl a horgászszövetség szervezeti rendszerébe tartozó valamennyi horgászszervezet, a horgászszövetség tagszervezete által foglalkoztatott hivatásos halőr illetékessége a tagszervezet által hasznosított nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen túl a tagszervezet szervezeti rendszerébe tartozó valamennyi horgászszervezet által hasznosított nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre kiterjed.

(Ahol a horgászszövetség: MOHOSZ, tagszervezete a megyei szövetség)

Vizsgakötelezettség:

A hivatásos halőr 2 évente a halászati hatóságnál, 5 évente a rendőrhatóságnál köteles vizsgát tenni.

A társadalmi halőrnek már nem kötelező a 2 évente történő, vizsgamegújítás.

A halvédelmi és halgazdálkodási bírságról szóló 314/2014 (XII.12.) Kormányrendelet szabályozza az egyes halvédelmi/halgazdálkodási jogsértések alapján kiszabandó halvédelmi bírságok tételeit.

Jellemzően, ezektól-ig keretek között mozognak. A gyakorlati munkavégzés során tapasztalható esetekben a következő bírságtételek kerülnek kiszabásra (a teljesség igénye nélkül):

A halvédelmi bírságot a lakhely szerint illetékes megyei Kormányhivatal szabja ki.

Horgászat:

- állami horgászjegy és fogási napló / turista állami jegy hiánya: 30.000-50.000 Ft
- területi jegy hiánya: 25.000-50.000,- Ft
- fogási napló hiánya: 10.000,- Ft
- több készség használata 10.000-20.000,- Ft / plusz bot

Halászat:

- állami halászejegy / halászati engedély hiánya: 50.000-300.000,- Ft
- halász területi jegy hiánya: 50.000-300.000,- Ft
- halász fogási napló hiánya: 10.000,- Ft

Tiltott eszközök:

- gereblyezés: 100.000-500.000,- Ft
- nyakzó háló: 200.000-500.000,- Ft
- elektromos halászgép: 500.000,- Ft (a gép birtoklása is elég a vízparton)

Eltiltási idők:

Horgászoknál 3 hónaptól 3 évig terjed, sok befolyásoló körülmény figyelembe vétele mellett kerül meghatározásra.

Érdekes módon, a halászoknál ez 6 hónapról indul, 3 évig terjed.

A halak miatt kiszabandó bírságtétel minimum 20.000,- Ft, ha nem éri el ezt a minimális küszöböt a fogott hal/halak mennyisége. Ez a tétel a bírság összegéhez mindig hozzáadásra kerül, az elkövetett jogsértéseken felül.

Gyakorlati példa:

Regős Bendegúz kiballag 3 készséggel, mindenféle engedély nélkül, a helyi, nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre. Fog 2 db pontyot.

Az állami jegy hiánya miatt kap 30.000,- Ft-ot, a területi hiánya miatt: 25.000,- Ft-ot, fogási napló hiánya miatt: 10.000,- Ft, a 3. készség miatt: 10.000,- Ft. A két ponty együtt 6 kg (6x1000,-Ft = 6.000,- Ft, életbe lép a minimum 20.000,- Ft-os limit), 20.000,- Ft, Összesen: 95.000 Ft.

Eltiltás: minimum 6 hónap. (3 hónap az engedélyek hiánya, 3 hónap a halak miatt).

Ha Bendegúz ugyanezt egy nyakzó háló segítségével teszi, akkor alaptól bűncselekményt követ el, és a nyakzó háló büntetési tétele 200.000,- Ft-ról indul.

Búcsúzóul:

Remélem, ez a pár oldalas anyag elég érdekes volt számotokra, és nem aludtatok bele túl sokszor, miközben olvastátok.

Igyekeztem mindenre kitérni, miközben írtam. Természetesen, mindenre nem lehet ügysem...

Ha kérdésetek volna, a vizsgán nyugodtan tegyétek fel. Sőt, erre kérlek is titeket, mert sokan sokféle példával jöhetnek elő, amiből mindannyian szűrhetünk le tanulságokat.

Kiegészítő olvasmányként javaslom

a halászati törvényt:

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=161323.417591

a Vhr-t

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=165893.389422

az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekről szóló törvényt a hivatásos halőröknek

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=152650.383752

És ne feledjétek: a vizsgán a jogszabályból kell vizsgázni, nem az egyesületeknél érvényes horgászrend előírásaiból, ami eltérhet a törvényi előírásoktól.

A vizsgán tudni kell a halak fajlagos tilalmi idejét, méretkorlátozásait, kifogható mennyiségeket is.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!